

Työskentely mökkiseudulla -kysely 01/23

Selvitysraportti

*D.O. Saimaa – osaavan työvoiman saatavuus ja työvoiman
alueellinen liikkuvuus ja työhyvinvoinnin lisääminen -hanke*

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määräraha

Sisältö

1 Työskentely mökkiseudulla -kyselyn tarkoitus ja toteutus

2 Vapaa-ajanasukkaiden vastaukset

2.1 Vapaa-ajan asumisen taustatiedot

2.2 Työhistoria ja koulutus

2.3 Vapaa sana teemaan liittyen

3 Yhteenveto ja johtopäätökset

1

TYÖSKENTELY MÖKKISEUDULLA -KYSELYN TARKOITUS JA TOTEUTUS

Miksi kysely on toteutettu

Osaavan työvoiman saatavuus on valtakunnallinen haaste. Matkailu- ja ravintola-alalta on poistunut koronapandemian aikana paljon työntekijöitä kouluttautumaan tai töihin muille aloille.

Etelä-Savon upea järviluonto ja Saimaan seutu on suosittua matkailualueetta. Kausityövoiman saanti maakuntaan on ollut parina viime kesänä haastavaa.

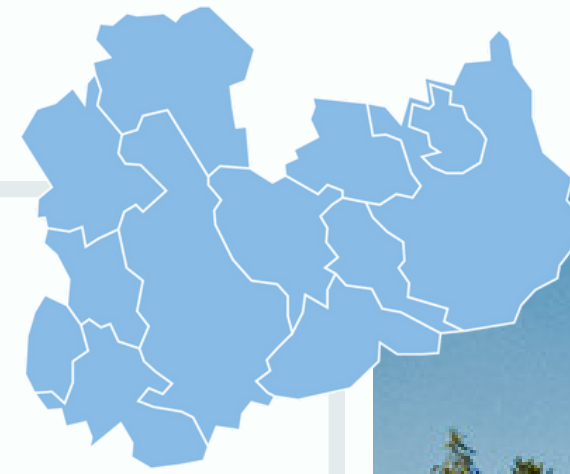
Kyselyllä etsittiin vaihtoehtoisia ratkaisuja erityisesti D.O. Saimaa We Support -yrityksien työvoimatilanteeseen maakunnan vapaa-ajanasukkaista.

Etelä-Savossa on lähes 50 000 mökkiä

Etelä-Savo on Suomen suurimpia vapaa-ajan asumisen maakuntia, jossa 2/3 vapaa-ajanasukkaista tulee maakunnan ulkopuolelta. Vapaa-ajan asuminen on Etelä-Savon vahvuus ja keskeinen elinvoiman lähde.

Vapaa-ajanasukkaissa on selvittämätöntä potentiaalia työvoimahaasteen helpottamiseen.

Kuva: Laiturilla

Mökkeily Etelä-Savossa

vapaa-ajan asuminen lukuina kestävän mökkeilyn maakunnassa

46 601

VAPAA-AJANASUNTOA

203 M€

ulkomaakuntalaisten
rahankäyttö

66 %

vapaa-ajanasukkaista tulee
maakunnan ulkopuolelta

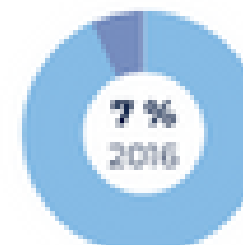

MÖKKEILY MUUTOKSESSA SUOMESSA

79 vrk
2016

103 vrk
2020

Mökillä vietetyt
päivät vuodessa

Etätyötä tekevien
mökkeilijöiden osuus

30 376 KM

rantaviivaa maakunnassa

200 M

rantaviivaa per asukas

26 %

maakunnan
pinta-alasta vettä

Kyselyn tausta

Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa vapaa-ajanasukkaiden kiinnostusta ja potentiaalia mökkiseudulla työskentelyyn matkailu- ja ravintola-alalla.

Vastauksien avulla muodostetaan kokonaiskuva vapaa-ajanasukkaiden nykyisestä työtilanteesta, koulutuksesta ja mielenkiinnosta työskennellä mökkiseudulla.

Kyselyn toteutti *D.O. Saimaa - osaavan työvoiman saatavuus ja työvoiman alueellinen liikkuvuus ja työhyvinvoinnin lisääminen -hanke*. Hanketta rahoittaa Etelä-Savon maakuntaliitto Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määrärahasta.

Kyselyn toteutus

Työskentely mökkiseudulla -kysely toteutettiin 7.12.2022–31.1.2023, ja tekninen toteutus tehtiin Webropol-kyselytyökalulla.

Linkkiä jaettiin useamman kerran D.O. Saimaan Facebook-tilillä sekä Etelä-Savon vapaa-ajanasukille tarkoitetuissa Laiturilla-somekanavissa ja Etelä-Savon mökkikuntien vapaa-ajanasukille suunnatuissa suljetuissa Facebook-ryhmissä. Linkki oli esillä Laiturilla-verkkosivuilla Työskentely mökkiseudulla -osiossa ja etusivulla.

Somessa toteutettiin 200 euron budjetilla kohdennettua mainontaa, jossa kehoitettiin Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaita vastaamaan kyselyyn.

Kuva: Laiturilla

2

VAPAA-AJANASUKKAIDEN VASTAUKSET

Kyselyn vastaukset

Kyselyyn vastasi yhteensä 271 vapaa-ajanasukasta. Vastausmäärä oli positiivinen yllätys, siitä voidaan päätellä aiheen selvästi kiinnostavan Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaita.

Vastaajista 86 % osallistui arvontaan, jonka palkintona oli D.O. Saimaa -alkuperämerkin herkkupakkaus. 172 vastaajaa ei halunnut osallistua arvontaan, vaan pelkästään olla mukana omalla panoksellaan vaikuttamassa ja kehittämässä.

Kyselyn vastaukset ovat luettavissa:

www.laiturilla.fi/tyoskentely-mokkiseudulla

www.dosaimaa.fi/rekry

Kuva: Laiturilla

2.1

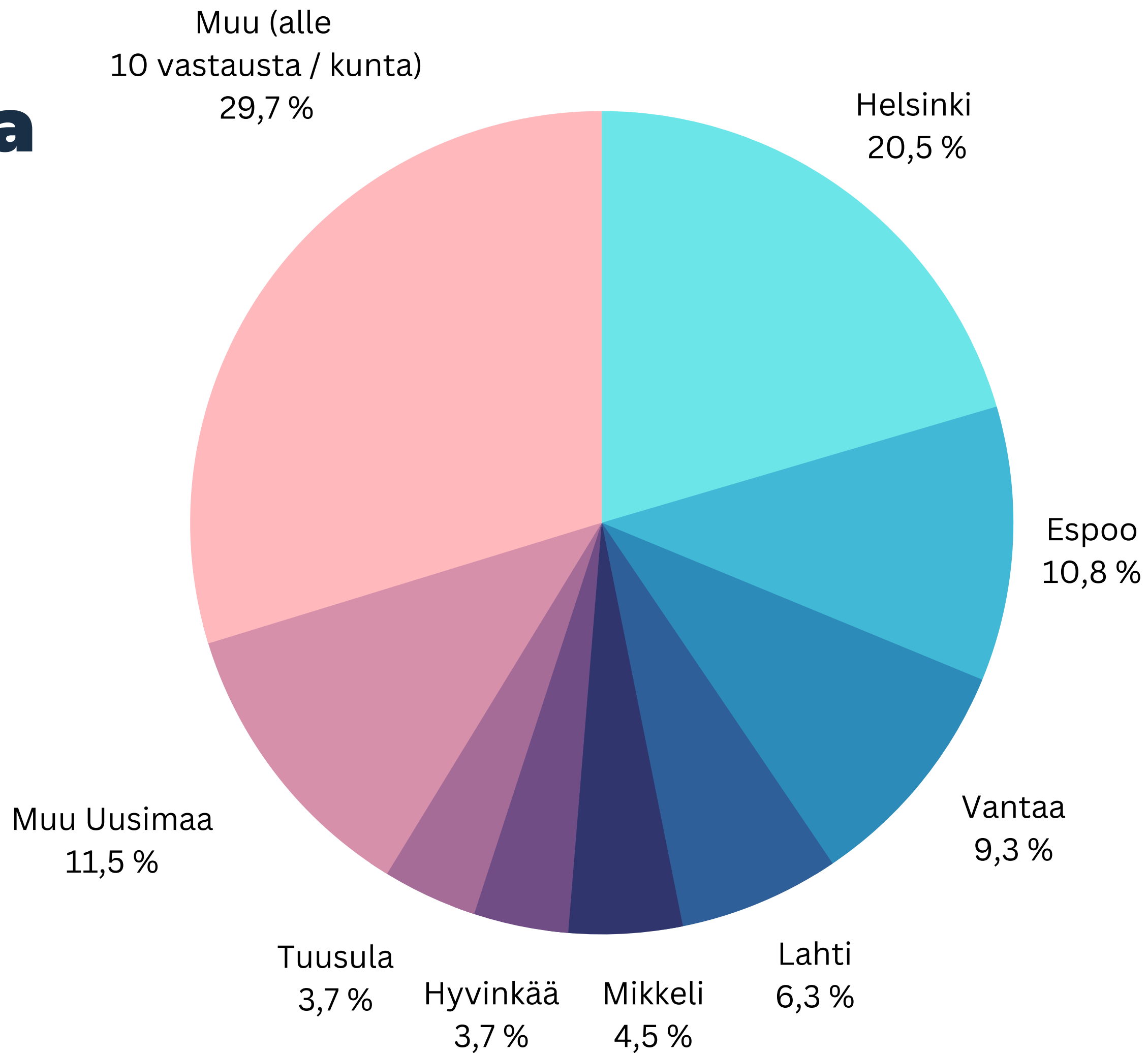
Taustatiedot vapaa-ajanasukkaista

Kotipaikkakunta

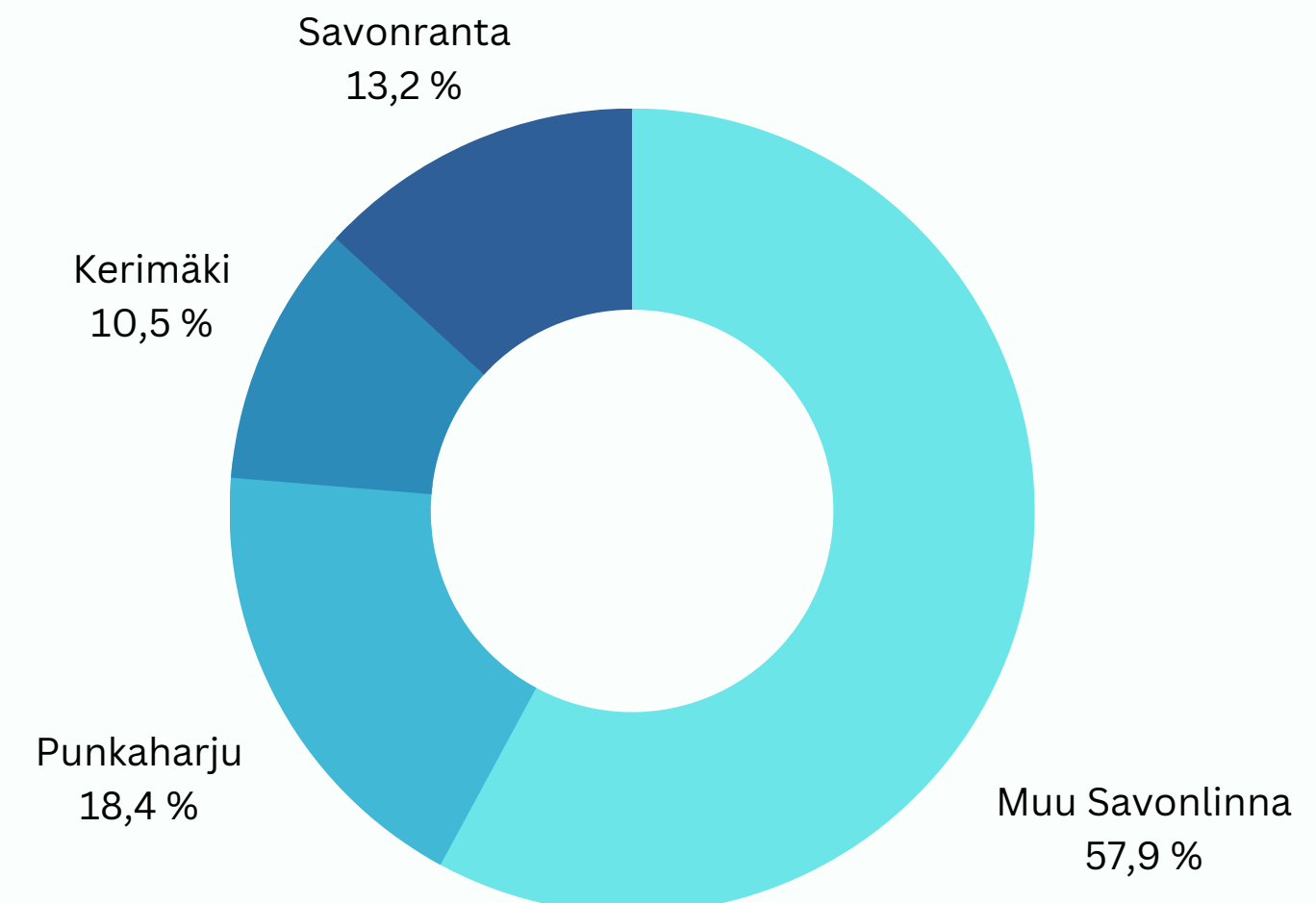
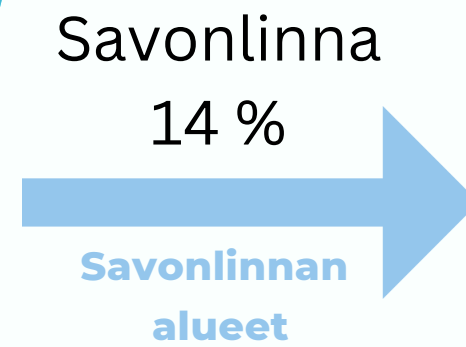
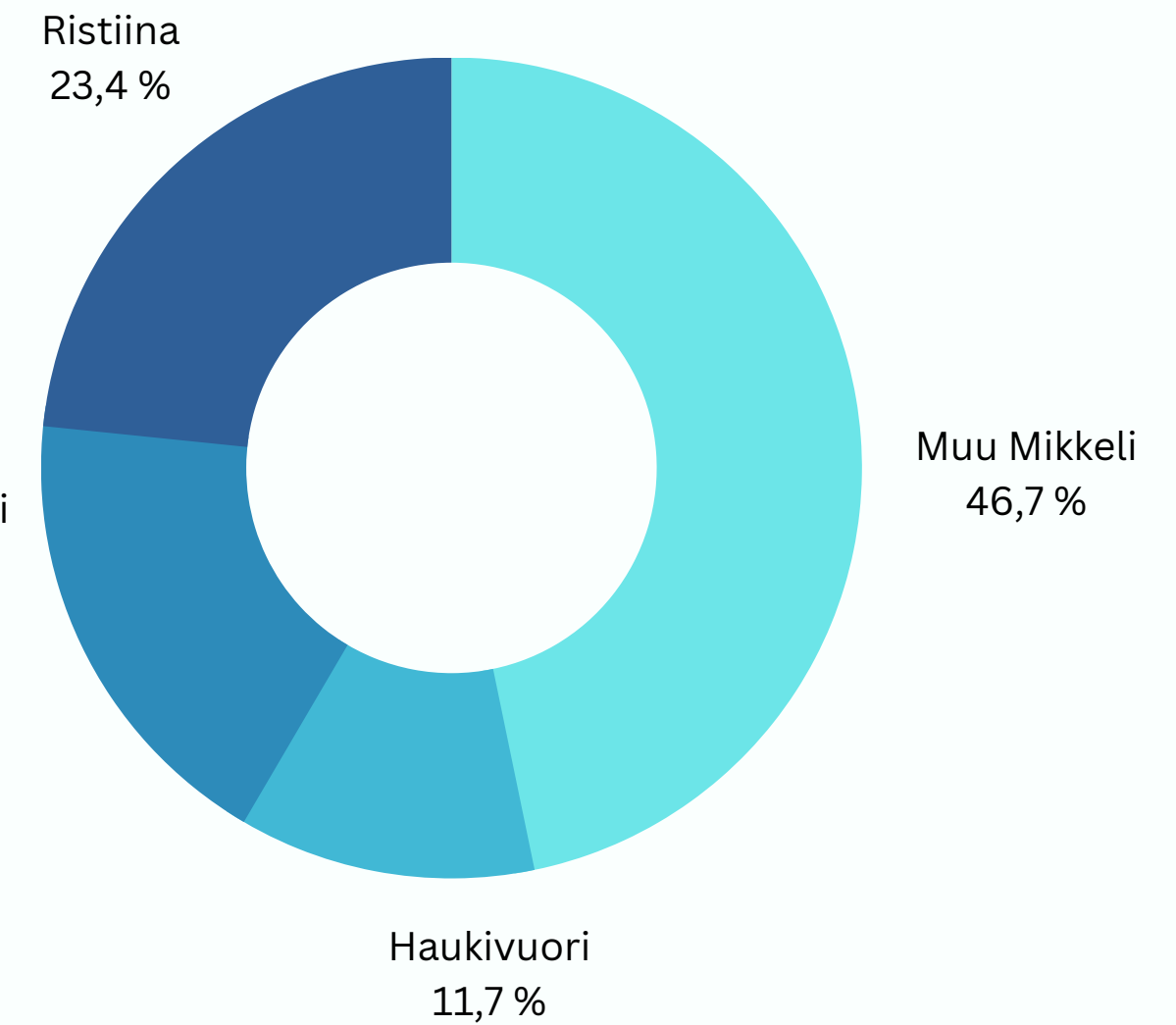
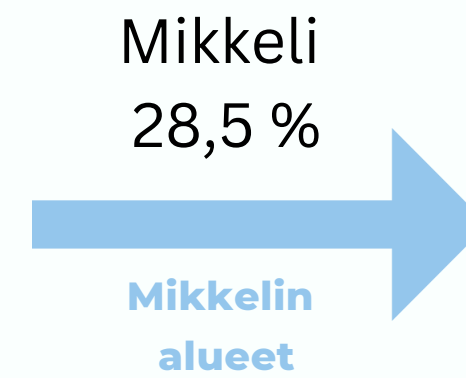
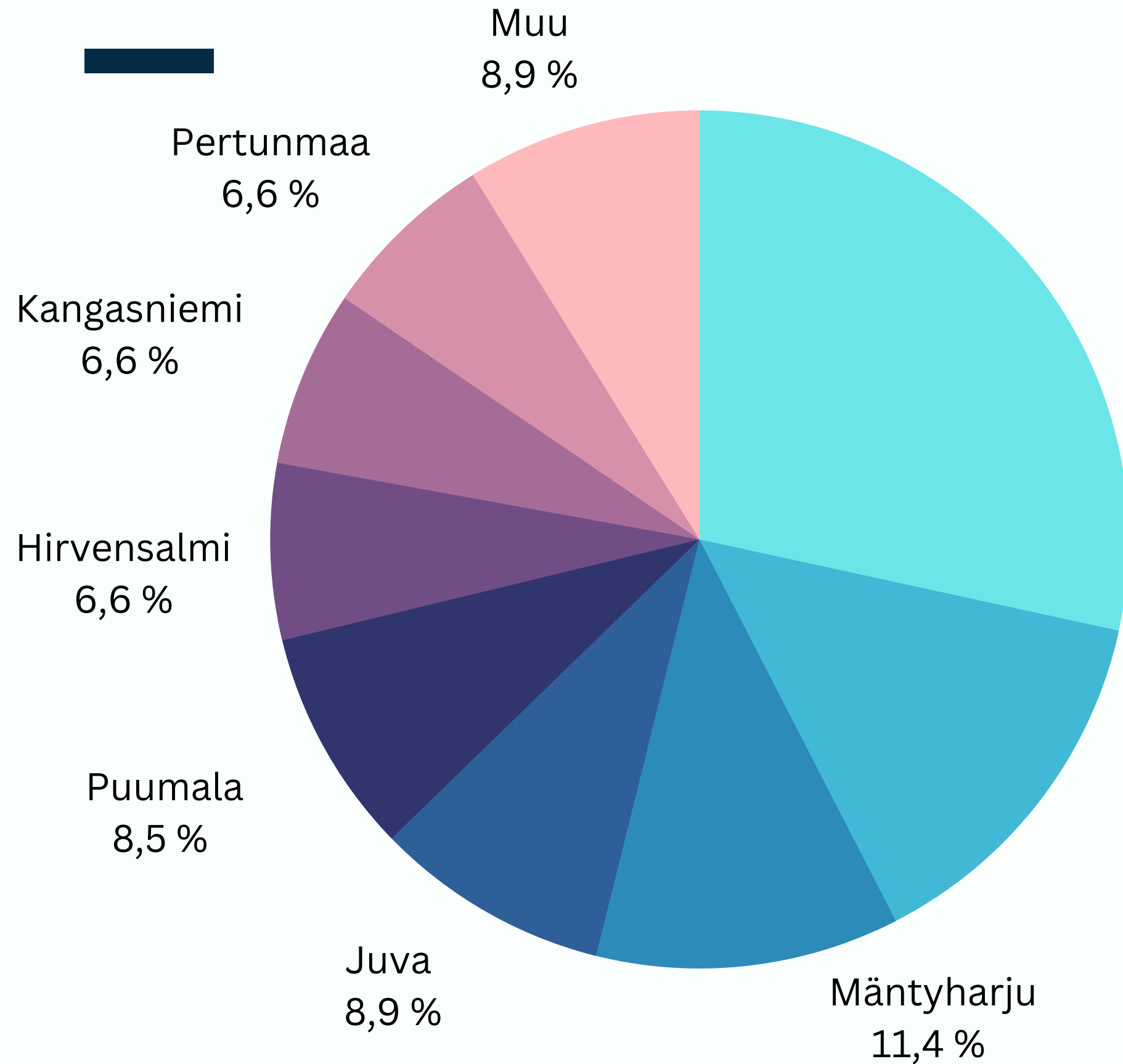

TOP 5

- 1** Helsinki (55)
- 2** Espoo (29)
- 3** Vantaa (25)
- 4** Lahti (17)
- 5** Mikkeli (12)

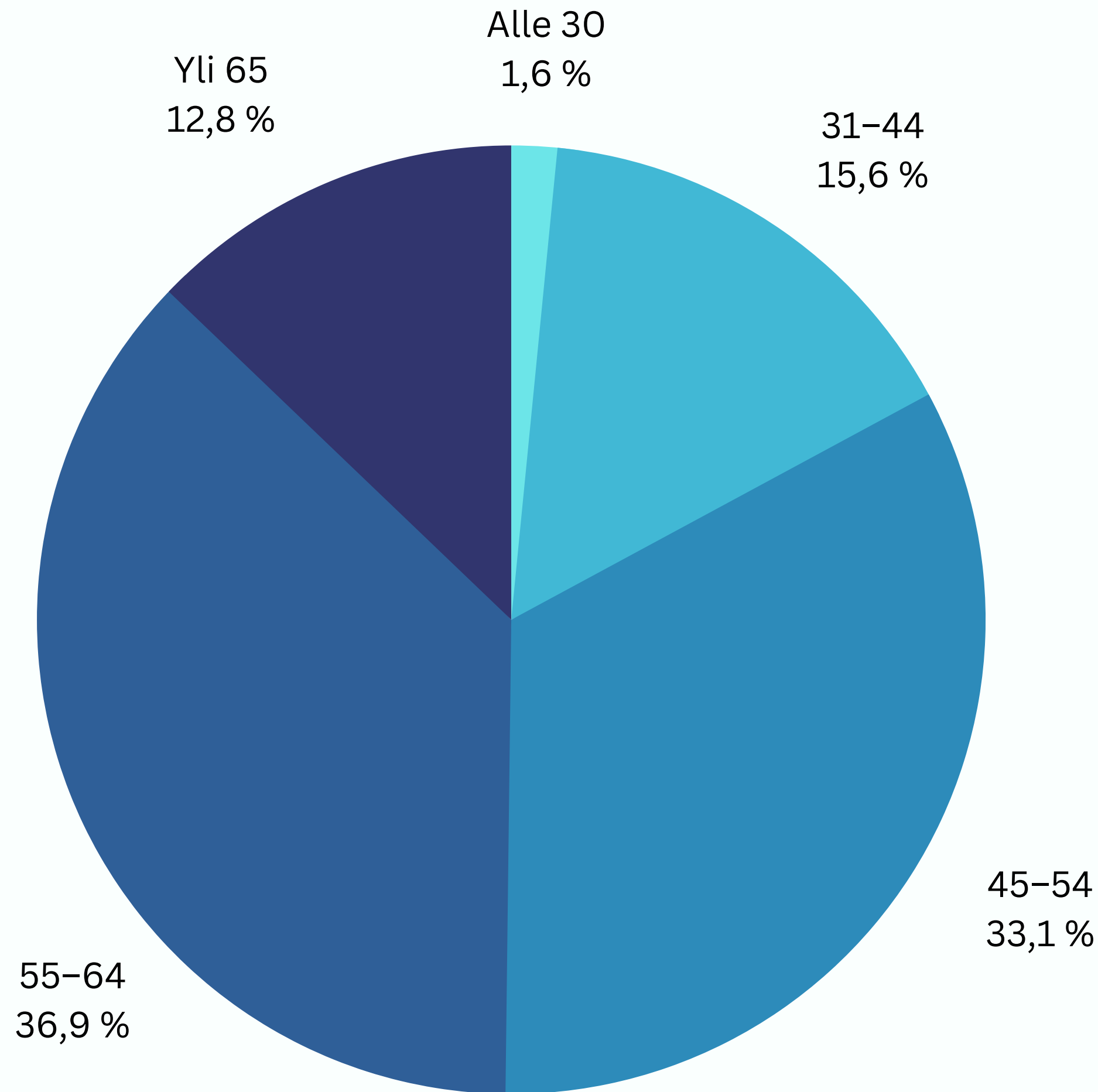

Mökkipaikkakunta

Ikä

Vastaajista 85 % oli
työikäisiä, 31-64 vuotiaita.
Heistä merkittävä osa olisi
valmis tekemään töitä
mökkiseudulla (ks. sivu 22) .

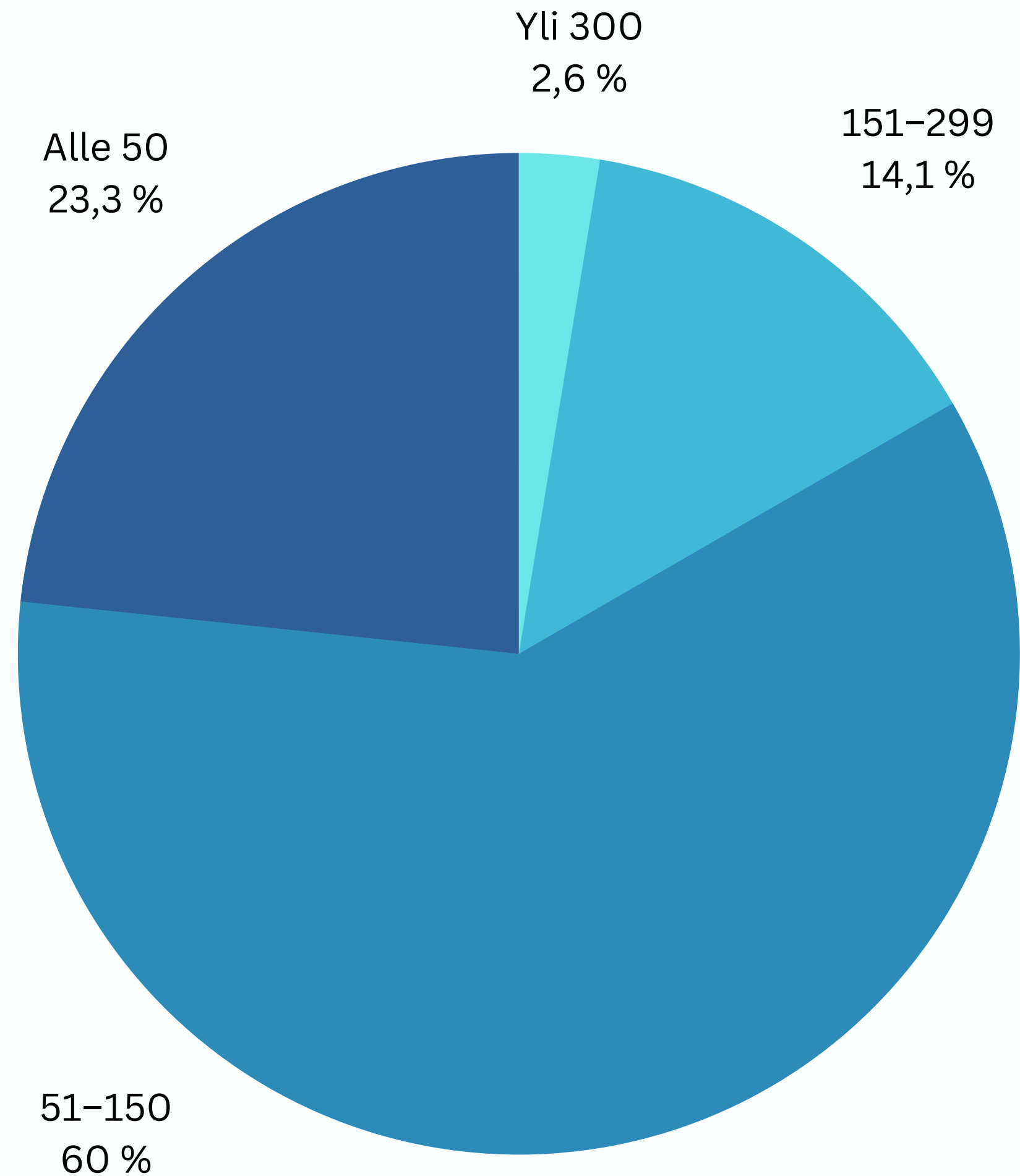

Vapaa-ajan- asunnolla vietetyt päivät vuodessa

Lähes puolella (48 %) kyselyyn vastaajista mökkeily painottuu huhti-lokakuulle. Merkittävä osa (38 %) mökkeilee ympäri vuoden (ks. seuraava sivu).

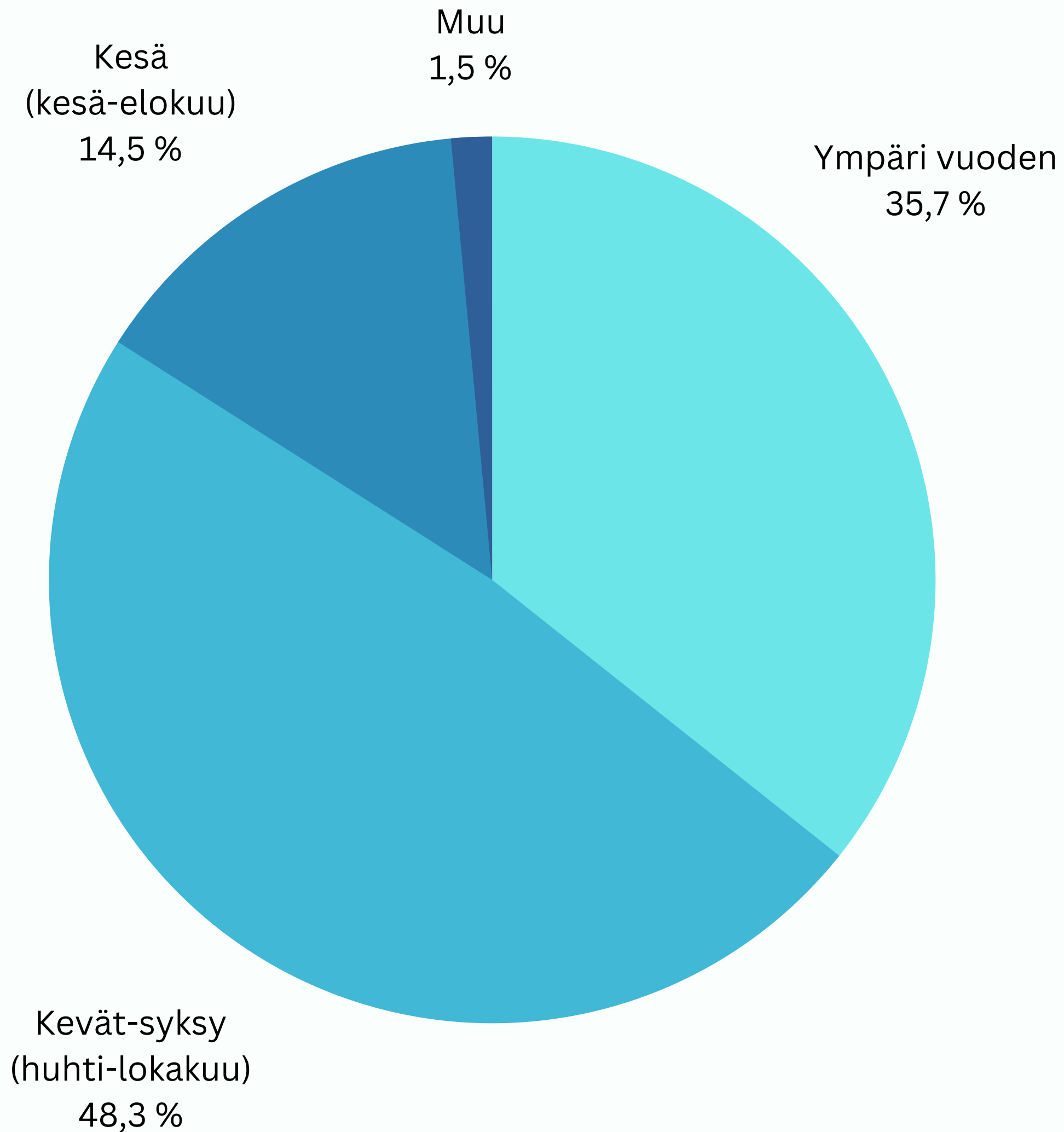

Vuodenaika johon vapaa-ajan- asunnolla vietetty aika painottuu

Mökkeily painottuu lähes puolella huhti-lokakuulle. Ympäri vuoden osuus on myös merkittävä (35 %).

Valtaosa, eli 60 % vastanneista viettää mökillään aikaa 51–150 päivää vuodesta (ks. edellinen sivu).

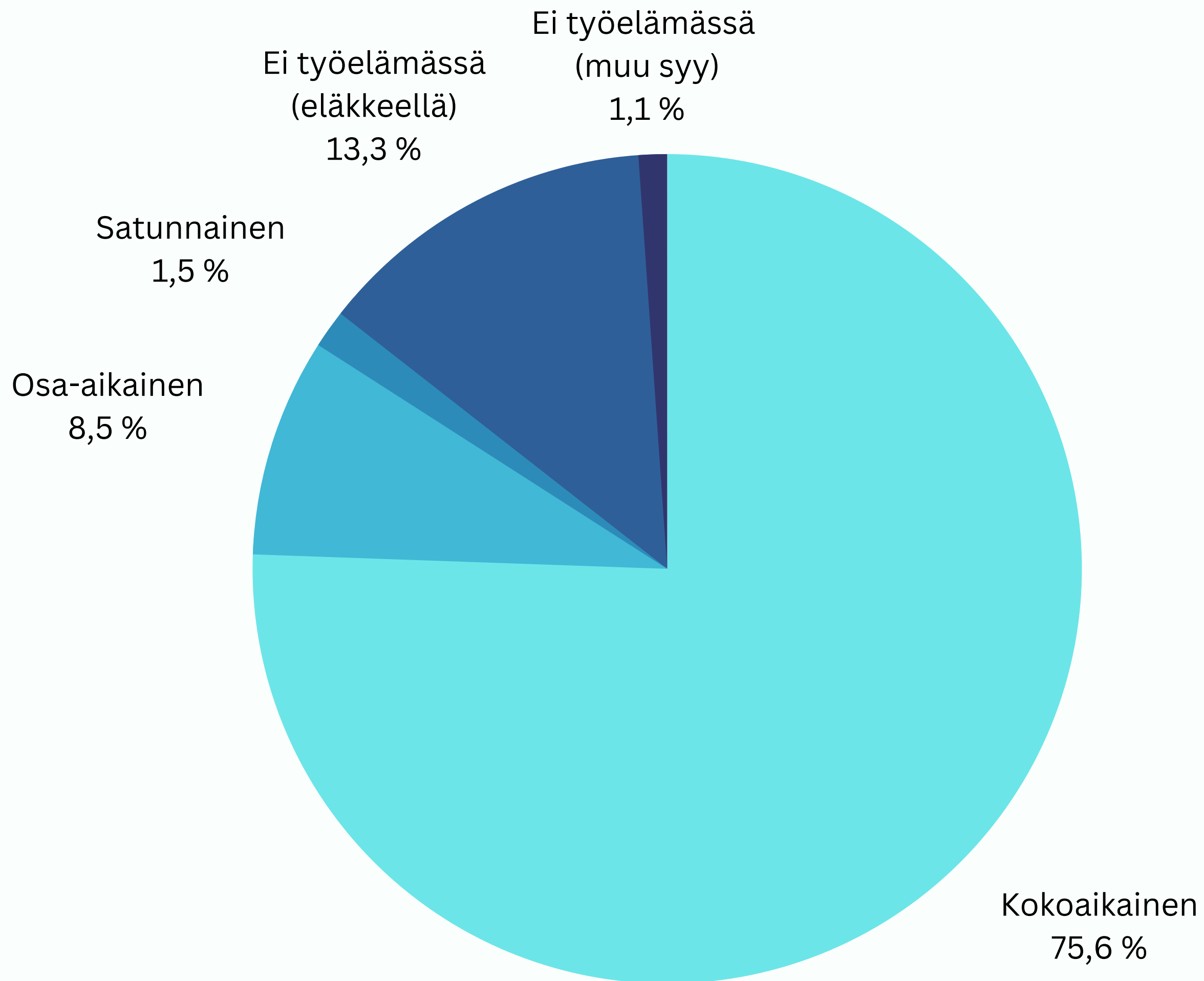

2.2

Työhistoria ja koulutus

Työelämän nykytila

Vastaajista valtaosa, 84 %, on vakituisesti tai osa-aikaisesti työelämässä. Vastaajista 13 % on eläkkeellä. Heistä voisi löytyä ratkaisu työvoimapulaan osa-aikaisessa tai kausiluonteisessa työsuhteessa.

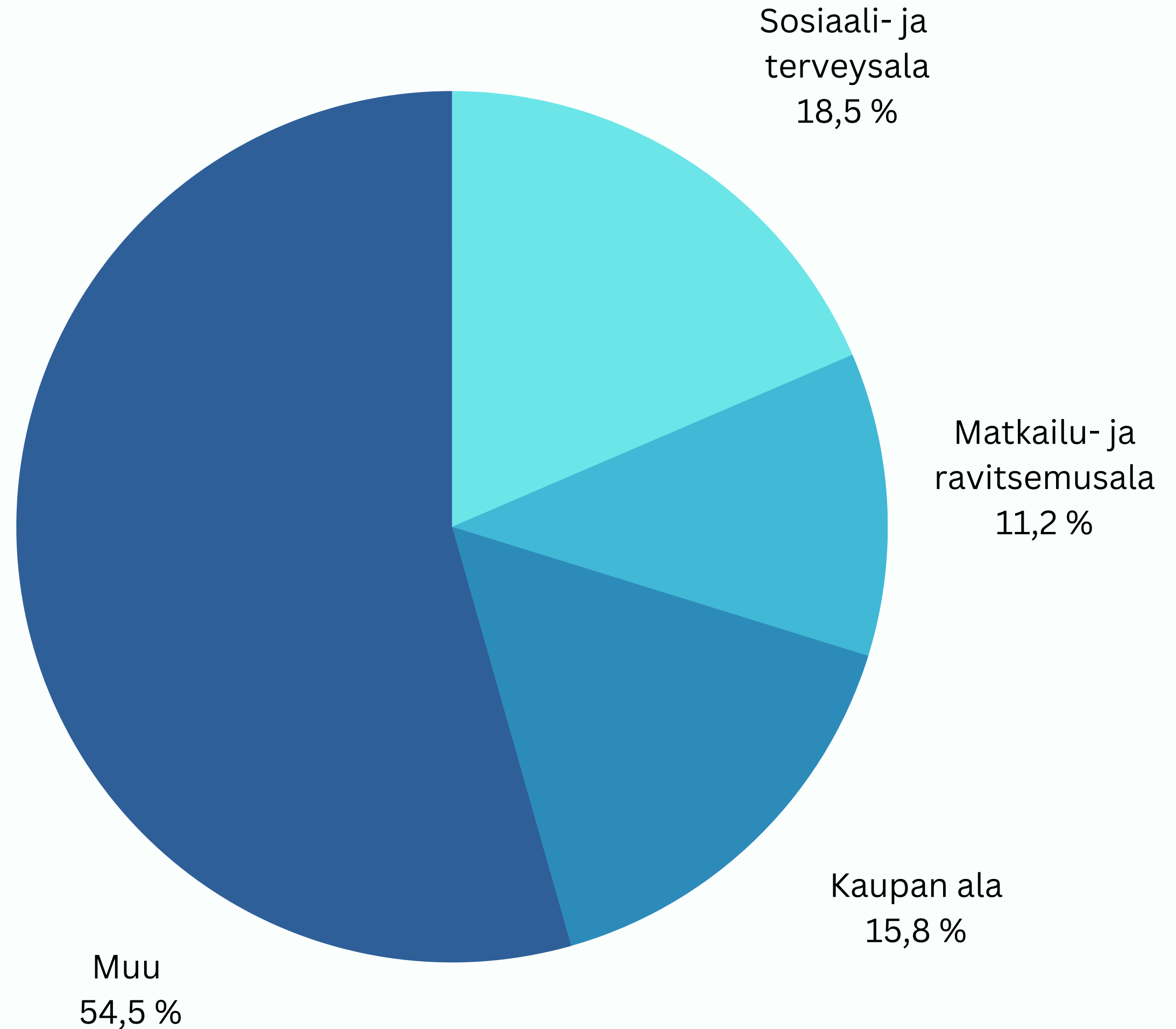

Miltä alalta on työkokemusta

Kohdassa 'Muu' toistui merkittävästi:

- opetusala
- tietotekniikka/ICT
- teknologia
- rakentaminen
- viestintä ja markkinointi

Koulutus

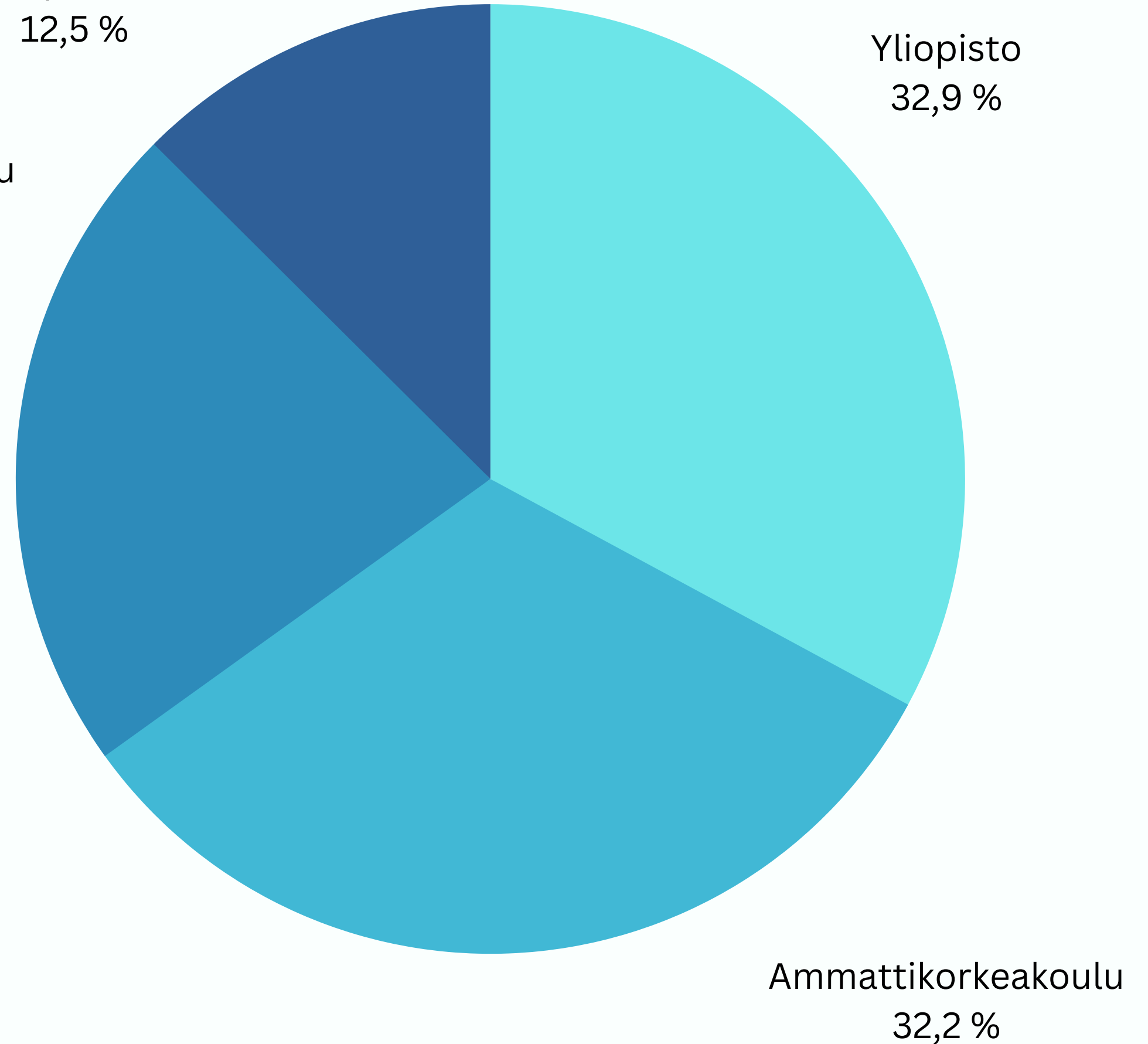
Vastauksissa toistui merkittävästi seuraavat tutkinnot:

- kauppatieteen, filosofian ja kasvatustieteen maisterit
- diplomi-insinöörit
- sosionomit, sairaanhoitajat ja lähihoitajat
- datanomit, merkonomit ja tradenomit
- kokit, catering, matkailu ja restonomit

Muu
(lukio, opistot, tms)
12,5 %

Ammattikoulu
22,4 %

Yliopisto
32,9 %

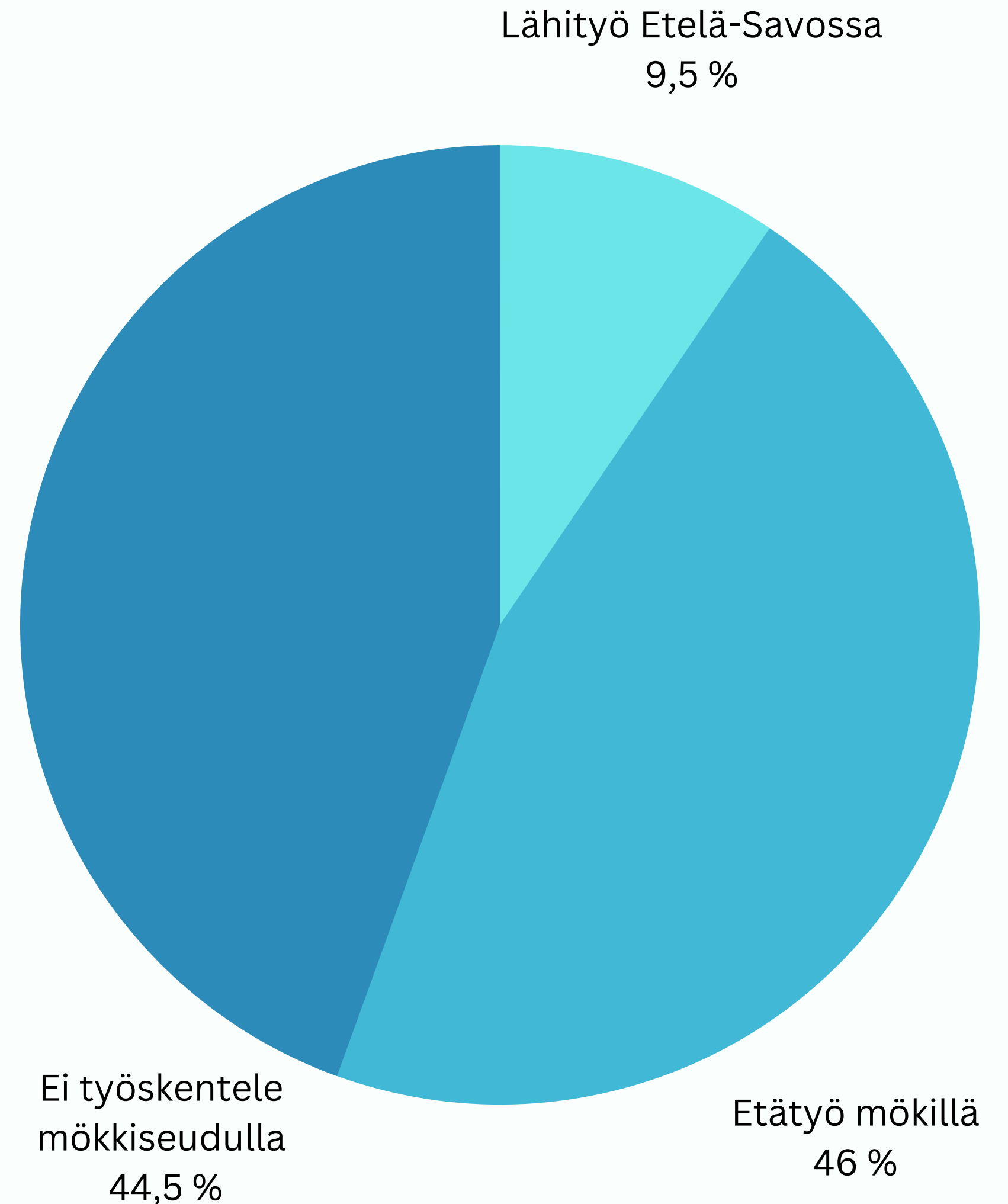

Tämän hetkinen työskentely mökkiseudulla

Vastaajista 55 % työskentelee jollain tapaa mökkiseudulla. Etätyöskentelyn osuus mökillä on merkittävä, lähes puolet (46 %) vastanneista tekee etätöitä mökillä. Tämä nousi esiin myös avoimissa kommenteissa.

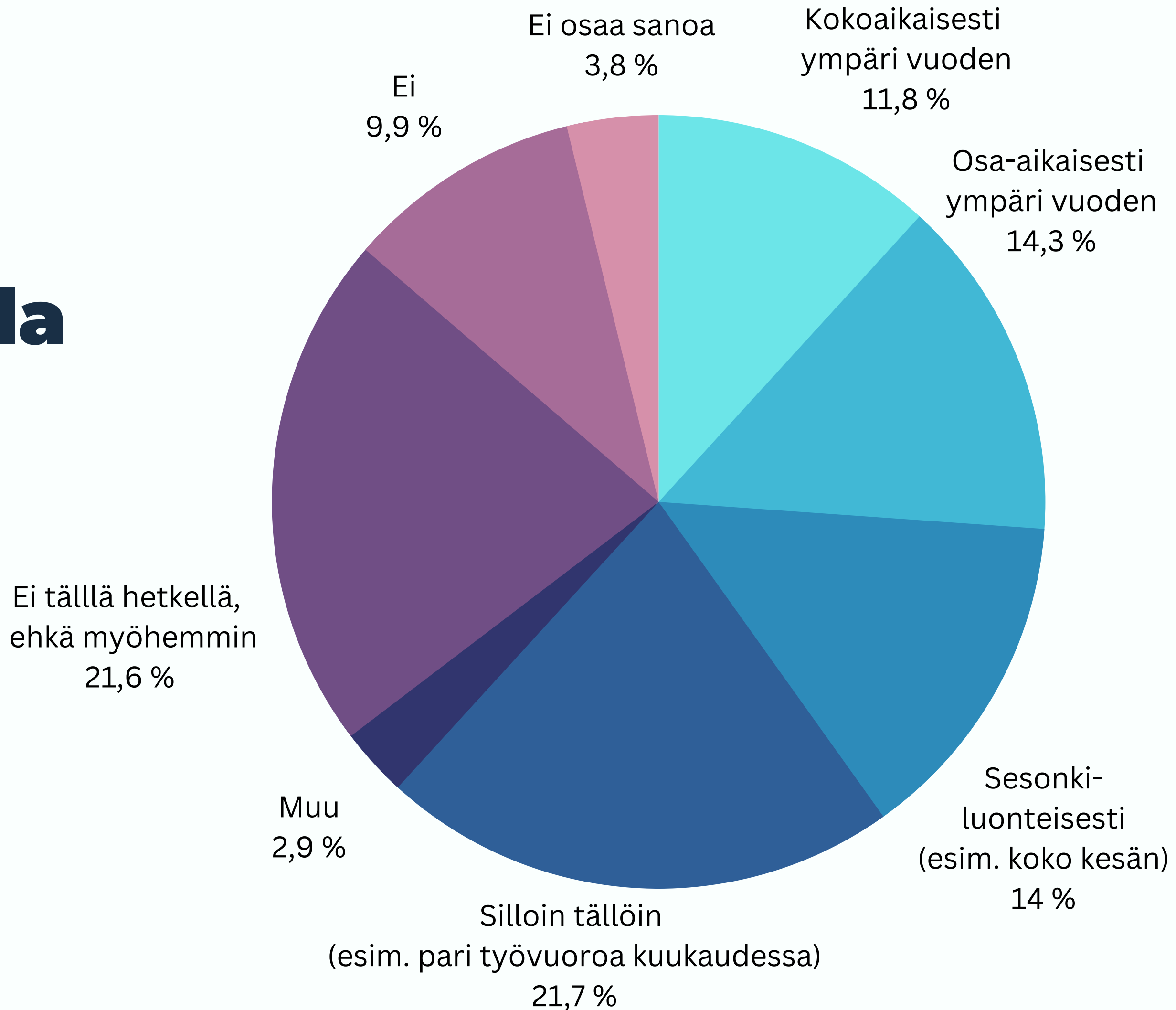
Vastanneista 86 % olisi kiinnostunut tekemään töitä mökkiseudullaan (ks. seuraava sivu).

Kiinnostus työskennellä mökkiseudulla

Puolet vastaajista on kiinnostunut osa-aikaisesta, sesonkiluonteisesta tai satunnaisesta työstä mökkiseudulla.

Yhteystietonsa jätti 64 vastaajaa, jonka perheessä tai itsellä on kiinnostusta työskennellä mökkiseudulla.

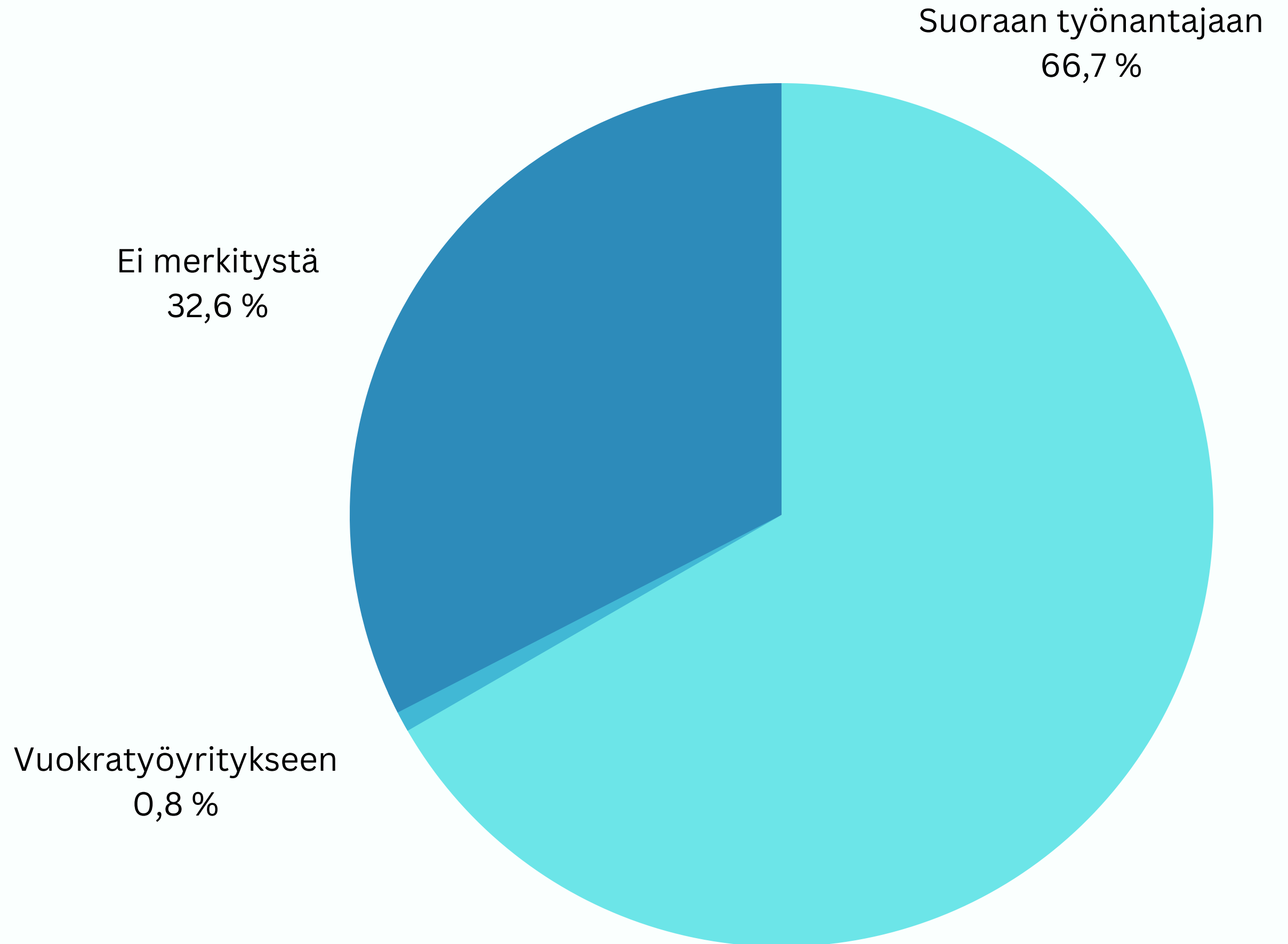

Työsuhteen solmiminen

Selkeä enemmistö vastaajista (66 %) suosii työsuhteen solmimista suoraan työnantajaan.

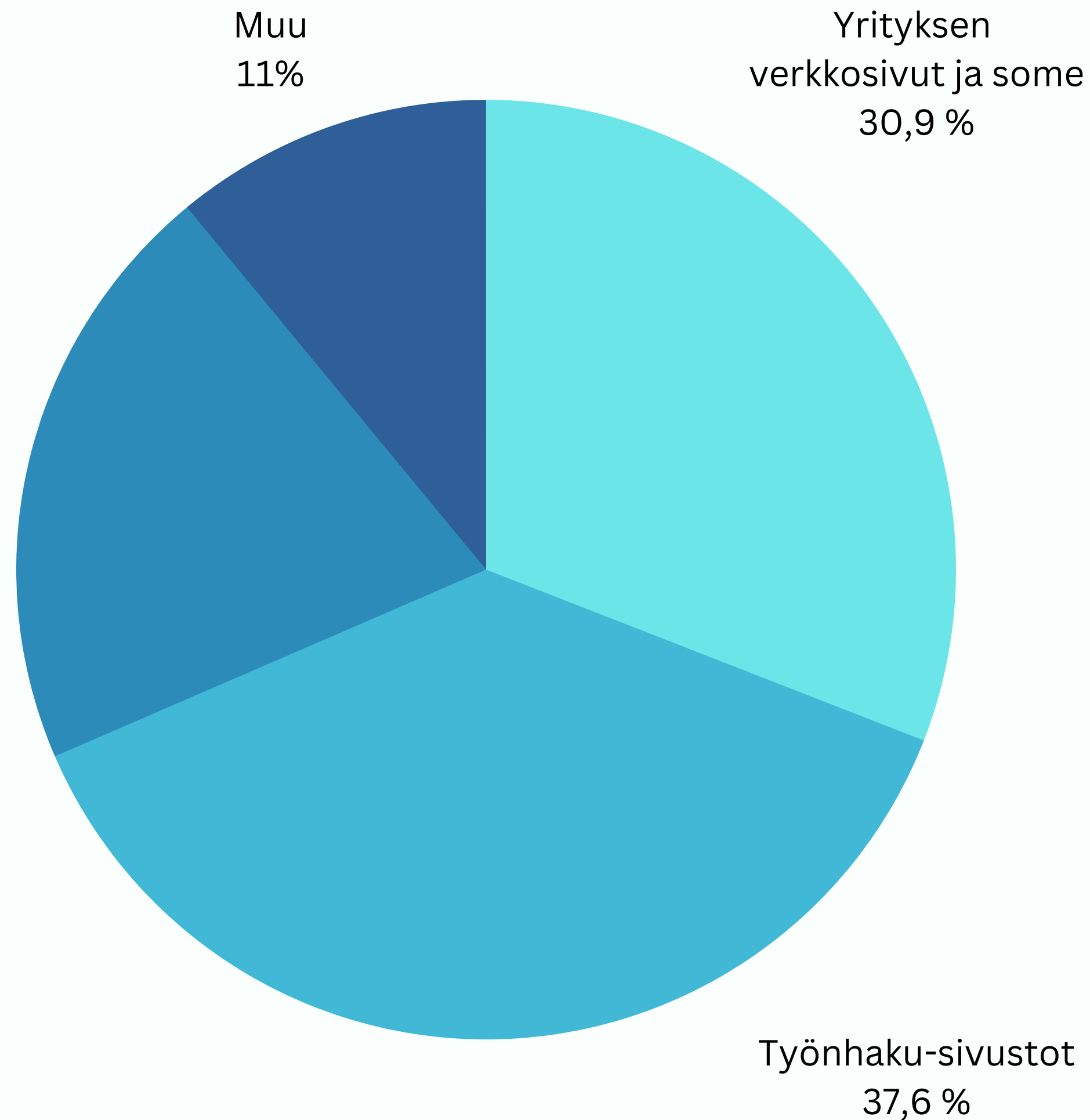

Mistä etsitään uusia työpaikkoja

Kohdassa 'muu' toistui
omat verkostot sekä se,
ettei uutta työpaikkaa ole
tarve etsiä tällä hetkellä.

LinkedIn
20,5 %

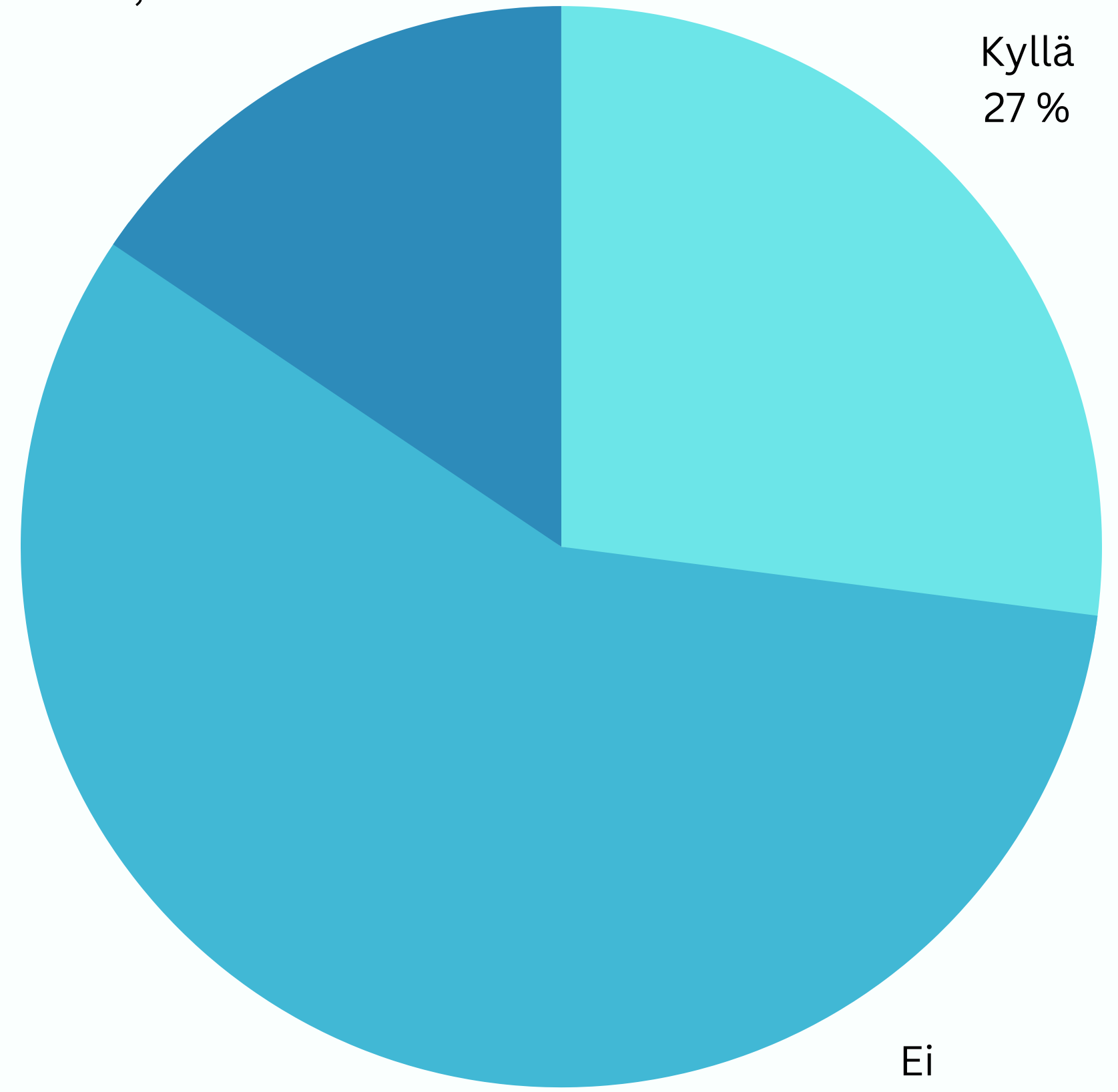
Onko mökki- taloudessa nuoria, jotka haluaisivat työskennellä mökkiseudulla

Yhteystietonsa jätti 64 vastaajaa, jonka
perheessä tai itsellä voisi olla kiinnostusta
työskennellä mökkiseudulla esimerkiksi
kesätöiden merkeissä.

Ei osaa sanoa
15,6 %

Kyllä
27 %

Ei
57,4 %

2.3

Vapaa sana ja mielenkiintoisimmat kommentit

Potentiaalia työskennellä mökkiseudulla 1/4

"Olisi mukava päästä näkemään työelämää mökkiseudulla. Aina oppii kun kotoa lähtee. Samalla näkisi rakkaan ympäristön, Saimaan vuodenajat."

"Ehkä Etelä-Savon kunnat ja työnantajat voisivat kehittää rekrytointiaktiivisuuttaan."

"Kiinnostavaa nyt kun vakituinen työ jää vähemmälle. Vastausvaihtoehdot ei oikein sopinut tilanteeseeni, jäin eläkkeelle ja teen vähän työtä nytkin."

"Voisin muuttaa mökille pysyvästi, jos seudulta löytyisi oman alan töitä."

"Mielelläni työskentelisin mökkiseudullani."

"Majoittumisen ja työmatkan hyvät järjestelyt edistäisivät tavoitetta."

"Kolmas sektori on potentiaalinen ja toimiva kenttä."

"Idea kannattaa kehittää."

Potentiaalia työskennellä mökkiseudulla 2/4

"Tälläkin hetkellä teen töitä mökkikunnalla , mutta voisin tehdä täysipäiväisesti."

"Olisihan se kiva työskennellä pienemmällä paikkakunnalla."

"Voisin ennen eläkkeelle siirtymistä tehdä konsultointityötä mökkiseudullani."

"Hyväntekeväisyys tai talkoot kiinnostaisivat."

"Yritin etsiä Mikkelistä aikanaan töitä, onnistumatta. Ehkä liian vanha, väärä aika, tai jotain. Olisin ollut halukas muuttamaan vakituisesti silloin Mikkeliin. No ehkä sitten eläkkeellä. Mökkiläiset yritettävä saada käyttämään kaikkia palveluja enemmän. Näin helsinkiläisen vinkkelistä täällä kätevämpää huollattaa / katsastaa auto, ostaa vaatteet ja hyödyntää kulttuuripalvelut; musiikki, teatteri jne. Kätevä kaupunki hoitaa asiansa."

"Voisin asua keväästä kesään mökillä ja tehdä alueen kotihoitoa osana asuinkuntani työaluetta."

"Opettajalla olisi kesäaikaan hyvin aikaa tehdä töitä!"

Potentiaalia työskennellä mökkiseudulla 3/4

"Hyvä ajatus kartoittaa mökkiläisten potentiaalia!"

"Kulttuuriin liittyvät työt kinnostaisivat."

"Arvostan ympäristön, lähiluonnon/ruuan tuomaa kokonaisvaltaista hyvinvointia arjen helpotukseen. Oivalluksiin omasta ja läheisten terveellisestä elämäntavasta ja mielen virkeydestä. Saimaan ympäristöön hurahtaneena mahdollisuudet ovat mahtavat vaikuttaen ammatinvalintaanikin ihan oman kokemuspohjaisen hyödyn perusteella. Mahdollisuuksia kartoitan mieli avoinna."

"Hyvä kesätyömahdollisuuksia nuorille."

"Kohta jään eläkkeelle. Voisi joskus jotain apuhommia kesällä tehdä."

"Esim. vuoden kestävä kokeil, että voisi vaihtaa työpaikkaa samalla alalla missä nyt on olisi hyvä."

"Mikäli mökkiseudulla olisi minulle sopivia työpaikkoja, harkitsisin vakavasti pysyvää muuttoa seudulle."

Potentiaalia työskennellä mökkiseudulla 4/4

"Jos oman työn ohessa voisi tehdä toista työtä ja myöhemmin vaihtaa siihen kokonaan, olisin kiinnostunut."

"Sinänsä mielenkiintoinen ajatus, mutta nykyinen työ ei mahdollista sitä, koska lomat haluan todellakin pitää lomana. Nuoret voisivat olla kiinnostuneita kesätöistä, mutta kulkeminen mökiltä kesätyöpaikkaan olisi ongelma."

"Jos olisi vakituinen työpaikka, muuttaisin pysyvästi Mikkeliin."

"Ympäri vuotisesti parhainta, laatua työskentelyyn ja elinvoimaisuus mökkikunnalle; väkimäärä kasvaa samassa suhteessa palveluiden kanssa. Ympäri vuotinen viihtyvyys kasvaa, kuin myös työhyvinvointi."

"Vain 20 km Sulkavalle, voisin tehdä lähihoitajan töitä kesä aikaan satunnaisesti."

"Kesätöitä nuorille, ja perheet varmasti viettäisivät mökkiseudulla enemmän aikaa. 1kk lomailu voisi hyvin tuplautua, ja sitä kautta myös virkistää paikallista elinkeinoelämää. Esim. Espoossa kaupunki tarjoaa kesätyöseteleitä nuorille, ja ko. kesätyösetelien turvin yritykset tarjoavat työkokeilumahdollisuuksia 2-4vk ajaksi nuorille 15v alkaen."

Työpaikkojen löytäminen

"Parempaa mainontaa esim. kesätyöpaikoista tarvitaan. Lisäksi paikallisten firmojen tulisi tehdä yhteistyössä tämä, ettei jokaisen tarvitsisi keksiä pyörää uudestaan."

"Työmahdollisuuksien löytäminen on haastavaa kun nykyään työpaikkailmoitukset ovat sirpaloituneet niin moneen eri rekrytointikanavaan."

"Voisi olla järkevää koota mökkeilijöille soveltuvia osa-aikatöitä listaksi. Itse ainakin kyselyyn vastatessani ajattelin, että jotakin osa-aikatyötä voisin tehdä lomallani ja muutenkin oman työn ohessa."

"Esimerkiksi joku alueellinen Facebook-sivu, jossa ilmoitettaisiin tarpeesta työlle/työntekijälle?"

"Mökkikunta voisi järjestää tiedotus- ja tutustumistilaisuuden alkuvuodesta."

"Tietoa seudun työpaikoista kohdennetusti mökkiläisille. Nuoriso ainakin voisi kiinnostus."

"Sosiaalisen median valvottu foorumi, jossa työ ja tekijät kohtaavat, olisi hyvä tapa tiedottaa toiminnasta kaikille alueen asukkaille."

Kulkuyhteydet hankaloittaa työntekoa

"Kulkuyhteydet rajoittavat nuoren työmahdollisuuksia, pitkät välimatkat."

"Mikkelin ja Puumalan alueella työskentely edellyttää omaa autoa, ja jos sellaista ei ole, tai ole vara käyttää, niin ei oikein töihinkään pääse. Julkinen liikenne on minimaalista ja polkupyörällä kulkeminen kantatiellä on aika peloittavaa puuhaa, koska piennar on minimaalisen olematon ja tämän päivän autoilijat eivät osaa väistää polkupyöräilää."

"Julkisen liikenteen heikkoudet ja valaisemattomat tieyhteydet keskustaajamasta rajoittavat työn ja vapaa-ajan yhdistämistä."

"Liikenneyhteydet. Juna tai bussi asemalta mökillepääsy. Savonlinnasta ei pääse jatkoyhteyksillä mökille, pitäisi olla oma auto. Junarata on Juvan suuntaan mutta missä juna?"

"Nuorille (15 v ja 17 v) työnhakua rajoittaa etäisyydet. Ajokorttia ei vielä ole ja mökiltä on matkaa Ristiinaankin noin 25km. Toki pyörällä kulkeminen voisi onnistua osittain."

Yrittäjien huomiointi

"Yrittäjien 'kahvilat', jotta näemme ja kuulemme toisistamme, ketä alueella toimii. Kaikkien parhaaksi, jos mökkiläiset ja paikalliset saavat enemmän palveluja. Mutta kukaan ei tiedä niistä...."

"Kysely on laadittu palkkatyöntekijöiden näkökulmasta. Olen freelancer/yksinyrittäjä ja voisin tehdä projektiluontoista työtä myös mökkiseudulla. Yhä useampi voi tarjota työpanostaan yrittäjänä tai esim kevytyrittäjäpalveluiden kautta."

"Kyselyssä on ajateltu ainoastaan sitä, että on toisen työnantajan palveluksessa. Yrittäjää nämä kysymykset eivät kohtaa."

Muita kommentteja

"Mökkikunnalle tekisi mieluusti some näkyvyyttä ja sisältöä someen."

"Eläkkeelle jäätyäni nautin vapaa-ajasta."

"Mökkikunnan organisaatiot voisivat hyötyä paikkakuntaan sitoutuneista vapaa ajan asukkaista kehityssuunnittelussa, strategiasuunnittelussa ja hallituksissaan enemmän."

"Mökki on saarella jossa ei ole sähköä. Aurinkopaneelit riittävät pariin lamppuun ja puhelimen lataamiseen. Olisi siis haasteita työskennellä läppärin kanssa pidempään. En myöskään haluaisi rikkoa mökkeilyn rauhaa työasioilla."

"Ukrainalaisille pakolaisille töitä. Kerrankin porukkaa, joka on kiinnostunut työn tekemisestä. Voisi antaa vähemmän byrokraattisin menetelmin työmahdollisuuksia."

"Nettiyhteyksien tulee pysyä toimivina, jotta etätyöskentely (ja palveluiden käyttäminen) mökkikunnassa jatkuu."

"Co-working -tiloille olisi mielestäni käyttöä mökkiseudulla."

3

YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Johtopäätökset 1/2

Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaissa on potentiaalia työvoimatilanteen helpottamiseen, etenkin kausiluonteisesti.

- Puolet vastaajista on kiinnostunut osa-aikaiseen, sesonkiluonteiseen tai satunnaiseen työhön mökkiseudulla.
- Vastaajista 85 % oli työikäisiä, 31-64-vuotiaita. Heistä merkittävä osa, 50 %, olisi valmis tekemään töitä mökkiseudulla.
- Mökkeily painottuu lähes puolella huhti-lokakuulle, eli Etelä-Savon tärkeimmän matkailusesongin ympärille.
- Ympäri vuoden osuus on myös merkittävä, noin 35 %. Tästä voisi olla hyötyä sesonkien jatkamiseen syksyllä ja talven lomasesongin aikaan.
- Matkailu- ja ravitsemisala edustaa 11,2 % vastaajista (27 hlöä) – onko potentiaali riittävä?

Johtopäätökset 2/2

Mökkitalouksien nuoret ovat varteenotettava kohderyhmä kesätyöntekijöiksi.

- Miten heidät tavoitetaan ja miten he kulkevat töihin? Julkinen liikenne on rajallinen ja kaikilla ei välttämättä ole mahdollisuutta mopoon tai autoon.

Vastaajista yli puolet työskentelee jollain tapaa mökkiseudulla. Etätyöskentelyn osuus mökillä on merkittävä, lähes puolet vastanneista tekee etätöitä mökillä. Lähityötä tekee noin 10 %.

Pieni osa haluaa selkeästi pitää mökin vapaa-ajanviettopaikkana, eikä sekoittaa työntekoa mökkeilyyn.

Kehitysehdotukset tulevaisuuteen

Miten hyödynnetään konkreettisesti kyselystä saatu informaatio? Lähetetään linkki D.O. Saimaa sivuston rekry-osioon, jossa suorat linkit D.O. Saimaa yritysten omille avoimet työpaikat -sivuille.

Miten työnantajat ja vapaa-ajanasukkaat kohtaavat? Vapaa-ajanasukkaat toivoivat myös erilaisia rekrytilaisuuksia.

Miten taataan jatkuvuus, että vapaa-ajanasukkaat haluavat tehdä säännöllisesti joka kesä töitä mökkiseudullaan? Vapaa-ajanasukkaille suunnattua viestintää tulee tehdä mm. työpaikkailmoitukseen liittyen.

13 % vastaajista on eläkeläisiä. Tämän ryhmän työskentelymahdollisuudet osa-aikaisesti/kausiluonteisesti kannattaa selvittää tarkemmin.

Lisätietoja:

Miia Korja, projektipäällikkö, miia.korja@mikseimikkeli.fi

Veera Kinnunen, projektiassistentti, veera.kinnunen@mikseimikkeli.fi

*D.O. Saimaa – osaavan työvoiman saatavuus ja työvoiman
alueellinen liikkuvuus ja työhyvinvoinnin lisääminen -hanke*

MIKSEI MIKKELI

